

14. august 2021

UKA 2021/60

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Nannunik piniarneq illersuinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat¹ allanngorteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Taamaalilluni nannunik inuit najugaqarfiinut pisunik pisarinnittoqarsinnaanngorlugu, pisaqarnissaq sioqqullugu immikkut akuersissummik peqqaanngikkaluarluni.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napätôk', Naleraq)

Tungavilersuut

Naluneeruttut nannut ukiuni kingullerni ima amerlatigilersimapput allaat illoqarfiit ilaannut "iserlutik" inunnik uumasunillu ersiortitsisalersimallutik toqqissisimatitsiunnaartsimallutillu. Ilami allaat Ittoqqortoormiuni Upernavimmi Qaanaamilu nannut piffissap ilaani ima ajornartorsiutaalersimatigipput, immikkut taakkua inunnik annerusumik ulorianartorsiortitsinnginnissaat anguniarlugu nakkutilliisunik atorfinitsitsisariaqartoqartarsimalluni. Naleqqamiit isumaqarpugut nannut taama inunnik ulorianartorsiortitsisinnaasut illoqarfimmut appakaanniariartut toqunneqarsinnaasariaqartut, tassa inuup inuuneranik "akeqarnissaa" utaqqiinnarnagu.

Nalunaarummi atuuttumi nannut ajornartorsiutaasut pillugit imatut oqaasertaliisoqarsimavoq:

"nannut siusinnerusukkut qimaatinniarneqartaraluarlutik inoqarfinnut uteqqiattut inunnullu aamma pigisanut immikkut aningaasaqarnermut tunngatillugu pingaarutilinnut qularutissaanngitsumik ajoqusiinnaasut".¹

Nalunaarummi §22 aamma ilanngullugu takuneqarsinnaavoq, Aalisarnermut piniarnermut nunaateqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi nalunaarutip malittarisassaanik immikkut akuersissuteqartoqarsinnaasoq, nanoq nalilerneqarpat ajornartorsiutaalersutut – imatut paasillugu immikkut ittumik akuersissuteqarnikkut nannut ajornartorsiutaasut aallaaneqarsinnaapput. Malittarisassat malillugit immikkut akuersissuteqaqqaartoqareerpat atsaat nannumik toqutsilluni piniartoqarsinnaavoq, pineqartullu tassatuaallutik piniarnermut nakkutilliisut, politiit imaluunniit Aalisarnermik, Piniarnermik Nunaateqarnermillu Naalakkersuisoqarfimmit inuit akuerisaasut nannumik pisarqarnissaminnut.

Ullutsinni nannumik inuit najugaqarfigisaannut isertertumik pisaqarniaraanni taava tassa paasinarpoq allaffissornerujussuaq aqquusaqqaartariaqartoq, tassalumi allatut ajornartumik

¹ Nannunik piniarneq illersuinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat Nalunaarutaanni nr. 3, 14. September 2018

imminut annaanniartariqalivissimanngikkaanni kisianni Naalakkersuisoqarfimmiit immikkut akuersissummik utaqpeqqaarluni. Tamanna immaqa illoqarfinni kujataanniittuni kitaanniittuniluunniit najugaqaraanni ajorsimassanngilaq, nannummi tamakkunani qaqutigooqimmata, kisianni Nunatta Kangiani aamma Kangiata Avannaani nannunik annertusiartuinnartumik inoqarfiit aqqusaarneqartalersimapput, tamakkunanilu immikkut akuersissummik utaqqissalluni, nannumik pisaqartigani, taava ulorianartorsiorneq annertuseriaannaavoq inuunermillu naleqariaannaalluni.

Maani Nunatsinni nalunngilarput, nannut illoqarfiit killeqarfiinut qanillattoraangamik nerisassarsiortartut, apeqqutaanngilarlu sinnikusiorneq, qimmit nerisassa at imaluunnit inuk pineqarpat. Nanoq eqqarsariaqqaarnani inummik toqutseriarluni ingerlaannartumik nerissavaa. Illoqarfinni illut imminnut qaninnerungaangata nanoq sukkasuumik pangalittoq taqissorluni inuk paasineqarani pisareriaannaavaa.

Naleqqami isumaqarpugut paasiuminaatsoq suna pillugu nanoq inunnik toqoraasinnaasoq inummiit qullasinerusumut inissinneqassappat. Paasiuminaannera annertuneruliinnarpoq paasillugu Nunatta Avannaani Kangianilu nannut illoqarfiit killeqarfiisa iluaniinnerat soqutigineqanngitsoq, naak Nunatta Kujataani ingasammillu Nuummi nannut illoqarfiit killeqarfiisa iluaniittut ingerlaannartumik toqutaasartut. Soqutigittaannersuup eqqarsalersippaatigut, suna pillugu Nunatta Avannaani Kangianilu inuusut naleqannginnerusut? Soormiuna Nunatta Avannaani Kangianilu imassanut ilulissat gummimik sanaat, igat matui aammalu seqqarsaat qasilitsoq atoqquneqartassasut, Nunattalu sinnerani nannut naliginnarmik aallaaneqaqqussaallutik?

Illoqarfiit killeqarfiisa iluani nannumik naapitsinermi, ilaatigut tunngavilersuinermi oqarfigineqartarpugut, imassanut ilulissat gummimik sanaat seqersaallu qasilitsoq atuinnarlugu ikminut illersortoqarsinnaasoq, tassamigooq Siriuspatrulje-imi tamakku iluatsilluartumik nannunut atoreerpaat. Uagut Naleqqamiit isumaqarpugut illersorneqarsinnaanngitsoq aamma isuma naapertuutinngitsoq Sirius-ip sakkutuui inunntu pisuinnarnut assersuutissallugit, tassami utoqqaat, meeqqat arnallu aamma pisuinnaat akornanniipput.

Uagut Naleqqamiit isumaqarpugut, paasineqaraangat, nannumik ajornartorsiorititsisoqalersoq, nanorlu illoqarfiup killeqarfiata qanittuaniittoq, taava toqqissisimanissamik piumasagaat inuit illersornissaannut atuutsinneqartariqarpoq, imaanngitsoq nannut ulorianartut illersorneqassasut.

Tassami isumaliortaatsimut naleqquppoq nannut illoqarfiit killeqarfiisa iluanut isaasut eqqartoraangatsigik, assersuunneqarsinnaammata qimminut kiisortunut pitoqqanatik illoqarfiit killeqarfiisa iluini angalaartunut. Qimmit pitoqqanngitsut inunntu saassusseqqajaallutik illoqarfiit

killeqarfiisa iluaniittut toqunneqartarput, tamatumani apeqqutaatinneqarneq ajorpoq pisariqartumik qanoq iliuuseqarneq imaluunniit allatut ajornartumik imminut annaanniartarneq.

Naleqqami isumaqarpugut, nannunut ajornartorsiutaasunut illoqarfiit killeqarfiisa iluinut isaasunut akuersaannginneq atussagipput.

Taamatut oqaaseqarlunga tamatumuuna Naleraq sinnerlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut maani oqaluuserisassanngorlugu saqqummiuppara, neriullugungalu partiiit allat tamatumani tapersersuissasut ullumikkut Nannunik piniarneq illersuinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata sakkortusiallatinnissaanut, taamaalilluni nannut ajornartorsiutaasut, sumiiffinnit inoqarfiusuni angalaartut sukkanerusumik toqunneqarsinnaanngorlugit.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siornatigut sulianut taamatut ilusilinnut tunngavigitinneqarsimasut qissimigaarlugit allaffissornikkut aningaasartuutit missingersorneqarsinnaaput, tassalu (AC-mik) sulisumut ataatsimut ukiup sisamararterutaanik imaluunniit affaanik naleqassasoq (125.000 – 250.000 kruunit) naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai: Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai: Soqanngilaq